In de zaak 14-74,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Finanzgericht Hamburg, in het aldaar aanhangig geding tussen

FIRMA NORDDEUTSCHES VIEH- UND FLEISCHKONTOR GMBH, te Hamburg,

en

HAUPTZOLLAMT HAMBURG-JONAS — AUSFUHRERSTATTUNG

om een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van de artikelen 6, lid 1, en 7 van 's Raads verordening nr. 177/67/EEG van 27 juni 1967, houdende algemene voorschriften betreffende de toekenning van restituties bij de uitvoer en criteria voor het bepalen van het restitutiebedrag in de sector varkensvlees (PB nr. L 130 van 28 juni 1967, blz. 2614), en van artikel 4, leden 1 en 2, sub d), van 's Raads verordening nr. 802/68/EEG van 27 juni 1968, betreffende de gemeenschappelijke definitie van het begrip „oorsprong van goederen" (PB nr. L 148 van 28 juni 1968, blz. 1), in verband met het „Protocol betreffende de binnenlandse handel van Duitsland en de daarmede samenhangende vraagstukken",

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE

samengesteld als volgt: R. Lecourt, President, A. M. Donner en M. Sørensen, Kamerpresidenten, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh (rapporteur) en A. J. Mackenzie Stuart, Rechters,

Advocaat-Generaal: G. Reischl
Griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

Overwegende dat de verwijzingsbeschikking en de krachtens artikel 20 van het Statuut van het Hof van de EEG ingediende schriftelijke opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

I — Feiten en procesverloop

De gemeenschappelijke ordening der markten in de sector varkensvlees werd ingesteld bij 's Raads verordening nr. 121/67/EEG van 13 juni 1967 (PB nr. L 117 van 19 juni 1967, blz. 2283). Deze verordening geeft een regeling van het handelsverkeer met derde landen, volgens welke enerzijds „bij de invoer in de Gemeenschap van de produkten (waarvoor de marktordening geldt) ... een heffing wordt toegepast" (artikel 8) en anderzijds „in de mate nodig om de invoer van ... genoemde produkten op basis van de noteringen of de prijzen van deze produkten op de wereldmarkt mogelijk te maken, het verschil tussen deze noteringen of prijzen en de prijzen van de Gemeenschap overbrugd kan worden door een restitutie bij de uitvoer" (artikel 15, lid 1).

De algemene voorschriften betreffende de toekenning van deze restituties en de criteria voor het bepalen van het restitutiebedrag zijn vastgesteld bij 's Raads verordening nr. 177/67/EEG van 27 juni 1967. Artikel 6, lid 1, bepaalt: „de restitutie wordt uitbetaald wanneer het bewijs wordt geleverd dat de produkten

— uit de Gemeenschap zijn ingevoerd en

— van oorsprong uit de Gemeenschap zijn, behalve in geval van toepassing van artikel 7."

Artikel 7 luidt: „bij de uitvoer van (onder de marktordening vallende) uit derde landen ingevoerde en naar derde landen wederuitgevoerde produkten wordt geen restitutie toegekend, tenzij de exporteur aantoont:

— dat het uit te voeren produkt identiek is aan het tevoren ingevoerde produkt en

— dat bij de invoer van dit produkt de heffing is geïnd."

Volgens artikel 4, lid 1, van 's Raads verordening nr. 802/68/EEG van 27 juni 1968 zijn „goederen die geheel en al in een land zijn verkregen, van oorsprong uit dat land."

Lid 2 van dit artikel bepaalt: „onder goederen die geheel en al in een land zijn verkregen worden verstaan ... d) produkten afkomstig van levende dieren die aldaar worden gehouden."

Voorts bepaalt artikel 6, lid 1, van verordening nr. 1041/67/EEG van de Commissie van 21 december 1967, houdende uitvoeringsbepalingen inzake de verlening van restituties bij de uitvoer van produkten waarvoor een stelsel van gemeenschappelijke prijzen geldt (PB nr. L 314 van 23 december 1967, blz. 9): „restituties worden slechts verleend voor produkten ... die zich in de Gemeenschap in het vrije verkeer bevinden."

Ten slotte stelde de Duitse Regering op 24 januari 1968 een verordening inzake restituties bij uitvoer uit de EEG vast („Verordnung Ausfuhrerstattungen EWG", Bundesanzeiger nr. 18 van 26 januari 1968).

Onder vigeur van deze bepalingen voerde verzoekster in het hoofdgeding (hierna te noemen „verzoekster") op 27 juni 1969 een partij van 14 252 kg en op 4 juli 1969 twee partijen van 14 784 kg

en 14 155 kg varkensvlees, vallende onder tariefpost 02.01-A-III-a-5 („buik en buikspek van varkens") naar Joegoslavië uit.

Verweerder in het hoofdgeding (hierna te noemen „verweerder") stelt dat de waar afkomstig is uit de Duitse Democratische Republiek, tijdelijk in de Bondsrepubliek Duitsland is opgeslagen, en vervolgens in dezelfde toestand is uitgevoerd. Verweerder verleende een restitutie ad 16 784,62 DM voor de op 4 juli 1969 verrichte exporten, maar reageerde niet op het nadien gedane verzoek om restitutie voor de op 27 juni 1969 geëxporteerde partij. Na een onderzoek vorderde hij zelfs bij beschikking van 27 mei 1971 het bedrag van 16 784,62 DM terug, en wees hij bij een andere beschikking van die datum het hangende verzoek af. Hiertoe beriep hij zich op artikel 7, lid 1, van verordening nr. 1041/67/EEG en op artikel 7, lid 2, nr. 3 van de „Verordnung Ausfuhrerstattungen EWG", bepalende dat een restitutie bij uitvoer slechts wordt toegekend, indien de aanvrager het bewijs heeft geleverd dat de waar uit een Lid-Staat van de Gemeenschap afkomstig is, hetgeen in casu niet is geschied.

Bij beschikking van 20 januari 1972 verklaarde verweerder het door verzoekster ingediende bezwaarschrift ongegrond.

Hiervan kwam verzoekster op 23 februari 1972 in beroep bij het Finanzgericht te Hamburg, dat besloot het geding te schorsen en het Hof van Justitie te verzoeken bij wege van prejudiciële beslissing uitspraak te doen inzake de volgende vraag:

„Moeten artikel 6, lid 1, dan wel artikel 7 van verordening nr. 177/67/EEG en artikel 4, leden 1 en 2, sub d), van verordening nr. 802/68/EEG, in verband met het „Protocol betreffende de binnenlandse handel van Duitsland en de daarmede samenhangende vraagstukken", aldus worden uitgelegd, dat produkten in de zin van artikel 1, lid 1, van verordening nr. 121/67/EEG, die in het kader van het „Interzonenhandelsabkommen" uit de Duitse Democratische Republiek in de Bondsrepubliek Duitsland zijn gebracht, bij uitvoer uit de Bondsrepubliek naar een derde land voor restitutie in aanmerking komen?"

Uit de verwijzingsbeschikking blijkt, dat het Finanzgericht betwijfelt, of voornoemde bepalingen op produkten van de Duitse Democratische Republiek van toepassing zijn. Het wijst erop dat in het bij het EEG-Verdrag behorende Protocol van 25 maart 1957 betreffende de binnenlandse handel van Duitsland en de daarmede samenhangende vraagstukken (Bundesgesetzblatt 1957 II, blz. 984) de Lid-Staten het volgende zijn overeengekomen: „aangezien het handelsverkeer tussen de Duitse gebieden waar de Grondwet voor de Bondsrepubliek Duitsland geldt, en de Duitse gebieden waar die Grondwet niet wordt toegepast, deel uitmaakt van de binnenlandse handel van Duitsland, vereist de toepassing van het Verdrag in Duitsland geen enkele wijziging van de thans voor die binnenlandse handel bestaande regeling." Waar de toepassing van het EEG-Verdrag dus geen invloed op de binnenlandse handel van Duitsland kan hebben, moeten de begrippen „van oorsprong uit de Gemeenschap" en „land" aldus worden uitgelegd dat de Duitse Democratische Republiek in zoverre in de Gemeenschap is besloten. Zo niet, dan doet zich de vraag voor of de betrokken waar onder het toepassingsgebied van artikel 7 van verordening nr. 177/67/EEG valt.

De verwijzingsbeschikking is op 1 maart 1974 ingeschreven ter griffie van het Hof. Schriftelijke opmerkingen zijn ingediend door de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door haar adviseur P. Kalbe, de regering van de Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door M. Seidel, en verzoekster, vertegenwoordigd door de heren Wendt, Wiech en Heyn, advocaten te Hamburg.

Het Hof heeft, op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, besloten af te zien van instructiemaatregelen.

II — Opmerkingen, ingediend krachtens artikel 20 van het Statuut van het Hof van Justitie van de EEG

A — Opmerkingen van verzoekster

Verzoekster merkt allereerst op dat er in casu geen sprake kan zijn van een toepassing van artikel 7 van verordening nr. 177/67, omdat het Protocol betreffende de binnenlandse handel van Duitsland, dat een onderdeel van het EEG-Verdrag vormt en daarom voorrang heeft boven Gemeenschapsverordeningen, uitdrukkelijk bepaalt, dat de toepassing van het Verdrag de Bondsrepubliek Duitsland niet verplicht de regeling van haar handel met de Duitse Democratische Republiek aan te passen aan de regeling van haar handel met enig derde land. Hieruit vloeit dus voort, dat de binnenlandse handel van Duitsland deel uitmaakt van de binnenlandse handel van de Bondsrepubliek Duitsland, dat de Duitse Democratische Republiek geen derde land is in de zin van artikel 7 voornoemd, en dat het brengen van waren uit de Duitse Democratische Republiek in de Bondsrepubliek Duitsland geen invoer in de Bondsrepubliek Duitsland is. Noch het gemeenschappelijk douanetarief, noch de heffingen zijn dan ook van toepassing.

Volgens verzoekster is artikel 6, lid 1, van verordening nr. 177/67 rechtstreeks toepasselijk, zodat de betrokken waar als van oorsprong uit de Bondsrepubliek Duitsland moet worden beschouwd. Het gaat er niet om, of — in verband met het toepassingsgebied van het EEG-Verdrag zoals omschreven in artikel 227 — de in de Duitse Democratische Republiek vervaardigde goederen van oorsprong uit de Gemeenschap zijn, maar uitsluitend of goederen die in het kader van het interzonale handelsverkeer uit de Duitse Democratische Republiek in de Bondsrepubliek Duitsland zijn gebracht, moeten worden behandeld als goederen van communautaire oorsprong. Artikel 4 van verordening nr. 802/68 dient overigens te worden uitgelegd in het licht van artikel 1 van het Protocol; daar het om binnenlandse handel gaat, kan een produkt dat in het kader hiervan is verhandeld niet van oorsprong zijn uit een ander land dan dat waar het op de markt is gebracht.

Deze opvatting vindt steun in het feit dat de Duitse Democratische Republiek niet tot het douanegebied van de Gemeenschap behoort. Goederen die in het kader van het interzonale handelsverkeer uit de Duitse Democratische Republiek in de Bondsrepubliek Duitsland zijn gebracht, moeten van de aanvang af worden geacht zich op het douanegebied van de Gemeenschap te bevinden, daar anders artikel 3 van verordening nr. 1496/68 waarin het douanegebied wordt omschreven, geen zin zou hebben. Uit de inrichting van de Gemeenschap als douane-unie volgt immers dat met betrekking tot het vrije verkeer van goederen binnen de Gemeenschap alleen wordt onderscheiden tussen waren die van oorsprong uit de Lid-Staten zijn en die welke uit derde landen afkomstig zijn (artikel 9, lid 2, juncto artikel 10, lid 1, van het EEG-Verdrag).

Het vorenoverwogene wordt overigens door de praktijk bevestigd. Wanneer een uit de Duitse Democratische Republiek afkomstig produkt in de Bondsrepubliek Duitsland wordt gebracht, geschiedt dit, zonder toepassing van enige heffing of invoerbelasting, op basis van de Gemeenschapsprijzen.

Waar een dergelijk produkt in alle opzichten als een binnenlands produkt van de Bondsrepubliek Duitsland moet worden beschouwd, dient zulks onvermijdelijk ook voor de herkomst ervan te gelden. Verweerder heeft voor het Finanzgericht tegengeworpen dat de Duitse Democratische Republiek noch een Lid-Staat van de EEG, noch een derde land is. De vraag is dus, of de toepasselijkheid van artikel 6, lid 1, van verordening nr. 177/67 op de betrokken waar, overeenstemt met de doelstellingen van de restitutieregeling bij uitvoer naar

derde landen en waarom in deze bepaling de communautaire oorsprong als beslissend element in aanmerking wordt genomen. In werkelijkheid heeft artikel 6, lid 1, geen bijzondere marktordenende functie naast artikel 7, maar wil het alleen de toepassing waarborgen van het beginsel dat voor uit derde landen ingevoerde goederen geen restitutie wordt verstrekt. De bepalingen van het afgeleide EEG-recht moeten echter worden uitgelegd in het licht van artikel 1 van het Protocol, dat voorrang heeft.

Verweerder heeft aangevoerd dat voor varkensvlees dat uit de Duitse Democratische Republiek is ingevoerd, in beginsel geen restituties worden verleend daar de in verordening nr. 121/67 voor varkensvlees ingestelde prijsregeling is afgestemd op de prijs van voedergranen in de Gemeenschap en dat, indien de varkens buiten de Gemeenschap zijn gefokt, de daartoe benodigde voedergranen niet tegen communautaire prijzen zijn aangekocht. In feite bestaat er echter geen gevaar voor speculatieve transacties in de interzonale handel met goederen die onder een gemeenschappelijke marktordening vallen, omdat de Westduitse koper in de Duitse Democratische Republiek slechts tegen communautaire prijzen kan kopen.

Verzoekster is derhalve van mening dat de betrokken produkten bij export uit de Bondsrepubliek Duitsland naar een derde land moeten worden gelijkgesteld met de in artikel 1, lid 1, van verordening nr. 121/67 bedoelde produkten, die geheel en al in de Bondsrepubliek Duitsland zijn verkregen en dat zij, bij voldoening aan de voorwaarden voor de verlening van exportrestituties, op grond van artikel 6, lid 1, van verordening nr. 177/67 voor restitutie in aanmerking komen.

B — Opmerkingen van de Duitse Regering

De *Duitse Regering* wijst er allereerst op dat het Protocol betreffende de binnenlandse handel van Duitsland de soevereiniteit van de EEG niet tot de Duitse Democratische Republiek uitbreidt, maar dat land — als niet tot de Gemeenschap behorend grondgebied — een bijzondere regeling toekent in dier voege dat de Bondsrepubliek Duitsland niet verplicht is douanerechten en heffingen toe te passen of restituties bij de uitvoer te verlenen.

Het is dus niet zo, dat gefingeerd wordt dat de uit de Duitse Democratische Republiek in de Bondsrepubliek Duitsland ingevoerde produkten van oorsprong uit het laatste land zijn; dit zou immers tot gevolg hebben dat de landbouwproduktie van de Duitse Democratische Republiek profiteert van de afzetgarantie onder het gemeenschappelijk landbouwbeleid, zonder aan de financiering hiervan te hebben bijgedragen.

De uit de Duitse Democratische Republiek naar de Bondsrepubliek Duitsland uitgevoerde goederen komen in de Gemeenschap wel in het vrije verkeer, omdat de Bondsrepubliek Duitsland is vrijgesteld van de voor produkten uit derde landen neergelegde verplichting om invoerformaliteiten te vervullen alsmede douanerechten en heffingen van gelijke werking toe te passen. Dit betekent echter niet dat de Raad een afwijkende regeling heeft willen vaststellen, en dat de begrippen „van oorsprong uit verordening nr. 177/67, en „land", in artikel 4, lid 1, van verordening nr. 802/68 aldus moeten worden uitgelegd dat de Duitse Democratische Republiek in de Gemeenschap is besloten. Het is dan ook logisch dat bij de uitvoer van produkten, die in het kader van de Duitse binnenlandse handel in de Bondsrepubliek Duitsland zijn ingevoerd, geen restitutie wordt toegekend, daar er bij de invoer geen heffing wordt opgelegd en de uit de Duitse Democratische Republiek geïmporteerde waren rechtens niet zijn gelijkgesteld met produkten waarvoor bij de invoer een heffing is opgelegd.

C — Opmerkingen van de Commissie

De *Commissie* merkt vooreerst op dat het voor een restitutie bij de uitvoer niet

voldoende is dat de waar zich overeenkomstig artikel 6, lid 1, van verordening nr. 1041/67, binnen de Gemeenschap in het vrije verkeer bevindt. Daarnaast moet nog worden voldaan aan de beslissende matieriële criteria van de artikelen 6 en 7 van verordening nr. 177/67. Deze criteria vinden hun grond in het streven om de produkten van de Gemeenschap afzetmogelijkheden op de wereldmarkt te verschaffen die anders zouden zijn afgesneden. Daar ingevoerd varkensvlees in genen dele bijdragt tot een inkomstenverhoging van de producenten in de Gemeenschap, valt het niet onder een prijsgarantie en wordt het niet gesteund met exportrestituties. Hoogstens ware te denken aan een teruggave van de betaalde heffingen bij de invoer.

Verzoekster kan niet het in artikel 6 vereiste bewijs leveren dat de produkten „van oorsprong uit de Gemeenschap zijn", omdat artikel 4 van verordening nr. 802/68 bepaalt dat slechts „goederen die in een land zijn verkregen van oorsprong uit dat land zijn"; hieruit volgt dat alleen van oorsprong uit de Gemeenschap zijn de goederen die zijn verkregen in een der Lid-Staten, waartoe niet de Duitse Democratische Republiek kan worden gerekend.

De wetenschap dat de waar afkomstig is uit een „derde land", of uit een gebied dat buiten de Gemeenschap is gelegen en waarvoor een bijzondere regeling geldt, is van geen belang voor de vraag of al dan niet een heffing is geïnd.

De Duitse Democratische Republiek is geen „derde land", wanneer men ziet naar de bepalingen van het Protocol betreffende de binnenlandse handel van Duitsland, op grond waarvan handel kan worden gedreven in het kader van een binnenlandse Duitse markt. Maar een export uit de Bondsrepubliek Duitsland naar Joegoslavië valt buiten deze regeling, zelfs wanneer de waar tevoren in het kader van de binnenlandse Duitse handel in de Gemeenschap was gebracht. De Commissie stelt derhalve voor de gestelde vraag ontkennend te beantwoorden.

Overwegende dat verzoekster in het hoofdgeding, de Duitse Regering en de Commissie van de Europese Gemeenschappen ter terechtzitting van 2 juli 1974 mondelinge opmerkingen hebben gemaakt;

Overwegende dat de Advocaat-Generaal ter terechtzitting van 11 juli 1974 conclusie heeft genomen;

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het Finanzgericht Hamburg bij beschikking van 30 januari 1974, ingekomen ter griffie van het Hof op 1 maart 1974, krachtens artikel 177 van het EEG-Verdrag een vraag heeft gesteld inzake de uitlegging van de artikelen 6, lid 1, en 7 van 's Raads verordening nr. 177/67/EEG van 27 juni 1967, en van artikel 4, leden 1 en 2, sub d), van 's Raads verordening nr. 802/68/EEG van 27 juni 1968, in verband met het „Protocol betreffende de binnenlandse handel van Duitsland en de daarmede samenhangende vraagstukken";

dat het Hof de vraag wordt gesteld of voornoemde bepalingen „aldus moeten worden uitgelegd, dat produkten in de zin van artikel 1, lid 1, van verordening nr. 121/67/EEG, die in het kader van het „Interzonenhandelsabkommen" uit

de Duitse Democratische Republiek in de Bondsrepubliek Duitsland zijn gebracht, bij uitvoer uit de Bondsrepubliek naar een derde land voor restitutie in aanmerking komen";

dat uit de verwijzingsbeschikking volgt dat deze vraag is gesteld in een geding over de door verzoekster in het hoofdgeding op 27 juni en 4 juli 1969 verrichte uitvoer naar Joegoslavië van partijen varkensvlees, vallende onder tariefpost 02.01.A-III-a-5 („buik en buikspek van varkens"), waarbij verweerder in het hoofdgeding stelt dat de waar afkomstig is uit de Duitse Democratische Republiek, tijdelijk in de Bondsrepubliek Duitsland is opgeslagen en vervolgens in dezelfde toestand is uitgevoerd;

2 Overwegende dat volgens artikel 6, lid 1, van verordening nr. 177/67 de restitutie voor uit de Gemeenschap geëxporteerd varkensvlees wordt uitbetaald wanneer het bewijs wordt geleverd dat het „van oorsprong uit de Gemeenschap" is;

dat artikel 6 een uitzondering toelaat welke in artikel 7 wordt beschreven;

dat deze uitzondering slechts betrekking heeft op uit derde landen ingevoerde en naar derde landen wederuitgevoerde produkten;

dat luidens artikel 7 evenwel geen restitutie wordt toegekend, „tenzij de exporteur aantoont dat bij de invoer van dit produkt de heffing is geïnd";

dat vaststaat dat de invoer uit de Duitse Democratische Republiek in de Bondsrepubliek Duitsland niet aan heffingen is onderworpen;

dat de betrokken produkten derhalve in ieder geval niet onder de bepalingen van artikel 7 kunnen vallen;

3 Overwegende dat verzoekster in het hoofdgeding met een beroep op artikel 6 van verordening nr. 177/67 betoogt dat varkensvlees dat in het kader van de zogenaamde „interzonale" handelsbetrekkingen uit de Duitse Democratische Republiek in de Bondsrepubliek Duitsland is gebracht, als een produkt van communautaire oorsprong moet worden beschouwd;

4 dat verordening nr. 802/68 „met het oog op de uniforme toepassing van alle maatregelen van de Gemeenschap of van de Lid-Staten inzake de uitvoer van goederen" een communautaire definitie geeft van het begrip oorsprong van goederen;

dat luidens artikel 4 der verordening produkten die afkomstig zijn van levende dieren, hun oorsprong hebben in een bepaald land, indien zij „afkomstig zijn van levende dieren die aldaar worden gehouden";

dat artikel 6 derhalve geen restitutieverlening toelaat voor produkten afkomstig van buiten de Gemeenschap gehouden dieren;

5 Overwegende dat verzoekster in het hoofdgeding niettemin betoogt dat artikel 4 van verordening nr. 802/68 in het licht der bepalingen van punt 1 van het Protocol betreffende de binnenlandse handel van Duitsland aldus moet worden uitgelegd, dat goederen die uit de Duitse Democratische Republiek in de Bondsrepubliek Duitsland zijn gebracht, moeten worden behandeld als uit de Bondsrepubliek Duitsland afkomstige produkten;

6 Overwegende dat punt 1 van het Protocol luidt als volgt: „Aangezien het handelsverkeer tussen de Duitse gebieden waar de Grondwet voor de Bondsrepubliek Duitsland geldt, en de Duitse gebieden waar die Grondwet niet wordt toegepast, deel uitmaakt van de binnenlandse handel van Duitsland, vereist de toepassing van het Verdrag in Duitsland geen enkele wijziging van de thans voor die binnenlandse handel bestaande regeling";

dat deze regeling de Bondsrepubliek Duitsland slechts beoogt te ontheffen van toepassing van de communautaire rechtsregels op de binnenlandse handel van Duitsland;

dat deze ontheffing niet tot gevolg heeft dat de Duitse Democratische Republiek deel uitmaakt van de Gemeenschap, maar dat voor haar als niet tot de Gemeenschap behorend gebied een bijzondere regeling geldt;

dat het brengen van waren in de Bondsrepubliek Duitsland krachtens het Protocol, dus niet kan worden beschouwd als een import uit derde landen, aangezien het om binnenlandse Duitse handel gaat;

dat weliswaar uit punt 1 van het Protocol volgt, dat uit de Duitse Democratische Republiek afkomstige produkten zonder inklaring zijn toegelaten tot het vrije verkeer in de Bondsrepubliek Duitsland, maar dat zij daarmee nog niet worden geacht van oorsprong uit de Bondsrepubliek Duitsland te zijn;

dat de door verzoekster in het hoofdgeding geponeerde stelling derhalve geen steun vindt in het Protocol;

7 Overwegende dat verzoekster voorts betoogt dat, waar het om produkten gaat, die krachtens het Protocol niet als uit een derde land afkomstig kunnen worden

beschouwd, men moet aannemen dat zij noodzakelijkerwijze de in artikel 9, lid 2, van het Verdrag genoemde kenmerken bezitten en als van oorsprong uit een Lid-Staat moeten worden beschouwd;

dat volgens artikel 6, lid 1, van verordening nr. 1041/67 van de Commissie, houdende uitvoeringsbepalingen inzake de verlening van restituties bij de uitvoer van produkten waarvoor een stelsel van gemeenschappelijke prijzen geldt (PB nr. L 314 van 23 december 1967, blz. 9), restituties slechts worden verleend voor produkten die zich in de Gemeenschap in het vrije verkeer bevinden;

dat met betrekking tot het vrije verkeer van goederen artikel 10 van het Verdrag alleen onderscheidt tussen produkten van oorsprong uit een Lid-Staat en produkten afkomstig uit een derde land;

8 Overwegende dat dit betoog dat alleen stoelt op het algemene schema van de artikelen 9 en 10 van het Verdrag, eraan voorbijgaat dat het Protocol betreffende de binnenlandse handel van Duitsland een onderdeel van het Verdrag vormt en dat de Duitse Democratische Republiek in de zin van dit Protocol noch een Lid-Staat van de EEG, noch, voor de binnenlandse Duitse handel, een derde land is, maar dat voor haar een bijzondere regeling geldt;

dat dit betoog derhalve moet worden verworpen;

9 Overwegende dat verzoekster in het hoofdgeding voorts nog betoogt, dat uit het feit dat verordening nr. 177/67 slechts voor artikel 7 een bijzondere motivering geeft, valt af te leiden dat artikel 6 dus geen afzonderlijke marktordenende functie naast artikel 7 heeft, maar alleen wil verzekeren dat voor uit derde landen ingevoerde goederen geen restitutie wordt verstrekt;

dat het ontbreken van een uitsluitingsgrond derhalve kan worden vastgesteld door de communautaire oorsprong aan te tonen, terwijl de omstandigheid dat een waar niet onder artikel 7 van verordening nr. 177/67 valt, omgekeerd het bewijs levert dat genoemd produkt zijn oorsprong in de Gemeenschap heeft;

10 Overwegende dat deze stelling het in de artikelen 6 en 7 van verordening nr. 177/67 neergelegde systeem miskent;

dat deze bepalingen geenszins eenvoudig regels met betrekking tot de formele bewijslast zijn, maar de materiële voorwaarden voor een restitutie vaststellen;

dat ten deze als grondbeginsel geldt dat alleen voor produkten van oorsprong uit de Gemeenschap aanspraak op restitutie bestaat, terwijl de restitutie voor uit derde landen ingevoerde en naar derde landen wederuitgevoerde produkten slechts een „teruggave" van de geïnde heffing is;

dat deze stelling mitsdien moet worden verworpen;

11 Overwegende voorts, dat bij de ordening der landbouwmarkten prijsmechanismen zijn ingesteld om de landbouwproducenten bepaalde inkomstengaranties te verlenen welke bij export naar derde landen voorzien in restituties uit de communautaire middelen;

dat deze maatregelen in beginsel alleen ten goede komen aan produkten uit de Gemeenschap, dat wil zeggen produkten van landen die bijdragen aan de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid;

dat artikel 7 van verordening nr. 177/67 weliswaar in zekere mate restituties voor ingevoerde waren toelaat, doch dat zulks in dat geval beperkt is tot de „teruggave" van de geïnde heffingen;

dat de draagwijdte van het Protocol dan ook zou worden miskend, wanneer men hieruit zou willen afleiden dat de Gemeenschap de in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid gegeven prijsgaranties moet uitbreiden tot produkten van oorsprong uit de Duitse Democratische Republiek;

12 dat de gestelde vraag derhalve ontkennend moet worden beantwoord;

Ten aanzien van de kosten

13 Overwegende dat de kosten, door de regering van de Bondsrepubliek Duitsland en de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening hunner opmerkingen bij het Hof gemaakt, niet voor vergoeding in aanmerking kunnen komen;

dat de procedure ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding als een aldaar gerezen incident is te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen;

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende op de door het Finanzgericht Hamburg bij beschikking van 30 januari 1974 gestelde vraag, verklaart voor recht:

De artikelen 6, lid 1, en 7 van 's Raads verordening nr. 177/67/EEG van 27 juni 1967 en artikel 4, leden 1 en 2, sub d), van 's Raads verordening nr. 802/68/EEG van 27 juni 1968, in verband met het als bijlage bij het EEG-Verdrag gevoegde „Protocol betreffende de binnenlandse handel van Duitsland en de daarmede samenhangende vraagstukken", mogen niet aldus worden uitgelegd, dat produkten in de zin van artikel 1, lid 1, van verordening nr. 121/67/EEG, die in het kader van het „Interzonenhandelsabkommen" uit de Duitse Democratische Republiek in de Bondsrepubliek Duitsland zijn gebracht, bij uitvoer uit de Bondsrepubliek naar een derde land voor restitutie in aanmerking komen.

Lecourt Donner Sørensen Monaco Mertens de Wilmars
Pescatore Kutscher Ó Dálaigh Mackenzie Stuart

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op één oktober negentienhonderdvierenzeventig.

De Griffier
A. Van Houtte

De President
R. Lecourt

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL G. REISCHL VAN 11 JULI 1974 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

Aangezien de marktprijzen in de Gemeenschap vanwege de veevoederprijzen in de regel boven het niveau van de wereldmarkt liggen, bepaalt artikel 15, lid 1, van 's Raads verordening nr. 121/67 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector varkensvlees (PB nr. L 117 van 19. 6. 1967, blz. 2283) dat, ten einde de uitvoer

1 — Vertaald uit het Duits.